

prima instanță: N. Costin
instanța de apel: I. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc

dosarul nr. 2r-346/15

D E C I Z I E

20 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Parfene Vitalie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte
Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva lui Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la transmiterea în posesiune
a ipotecii, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, prin care a fost
respinsă cererea lui Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la scutirea de la plata
taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Parfene Vitalie și Parfene
Veronica și s-a acordat termen apelanților pentru prezentarea dovezii de plata a taxei de
stat,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2012, ÎM OMF „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la transmiterea în
posesiune a ipotecii.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de împrumut cu dobândă în
CIL-0609 din 25 septembrie 2009, ÎI „W-Inspect-parfene” a primit un împrumut în
sumă de 550 000 lei cu dobânda anuală de 28,5% și scadența finală la 19 septembrie
2014.

În scopul garantării restituirii împrumutului, plății dobânzii și altor sume eferente,
la 25 septembrie 2009, a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 0100/09/66513, prin care
a fost ipotecat apartamentul nr. 79 din str. M. Lomonosov 49/1, mun. Chișinău, valoarea
gajului constituind 687 500 lei.

Susține că la 01 noiembrie 2010 a fost încheiat Acordul Adițional nr. 1 la
contractul de împrumut nr. CIL-06.09 din 25 septembrie 2009 prin care: art. 2.3.1. din
contractul de împrumut a fost modificat cu conținutul „pentru utilizarea împrumutului
împrumutatul se obligă să plătească împrumutătorului dobândă cu rata flotantă, stabilită
inițial în mărime de 18 % anual. Dobânda se calculează începând cu data de 01
noiembrie 2010”. Graficul de rambursare anexă și parte integrantă a contractului de
împrumut s-a înlocuit cu un nou grafic de rambursare Anexă la Acord. Începând cu 01
noiembrie 2010, graficul de rambursare Anexă și parte integrantă a contractului de

împrumut se anulează, iar împrumutatul se obligă să restituie împrumutul și să plătească dobânda aferentă în mărimea și termenul stabilit în noul grafic de rambursare, Anexă la Acord, iar restul clauzelor contractului de împrumut au rămas neschimbate.

Menționează că ÎI „W-Inspect-parfene” a înregistrat în repetate rînduri datorii la tranșele împrumutului și dobânda aferentă, iar înștiințările expediate în scopul achitării datoriei nu s-au soldat cu rezultate.

În scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară a solicitat pîrîților transmiterea benevolă a bunului ipotecat în scopul vînzării și achitării datoriei, însă pîrîții au refuzat.

Solicită transmiterea bunului ipotecat - apartamentului 79 din str. M. Lomonosov 49/1, mun. Chișinău în scopul vînzării și achitării datoriei în baza contractului de împrumut nr. CIL-06.09 din 25 septembrie 2009, cu evacuarea persoanelor și a bunurilor din imobilul respectiv și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Grigoriopol din 31 octombrie 2014, acțiunea a fost admisă, fiind transmis silit în posesia ÎM OMF „Microinvest” SRL bunul imobil ipotecat – apartamentul 79 din str. M. Lomonosov 49/1, mun. Chișinău în scopul stingerii datoriei aferente contractului de împrumut nr. CIL-06.09 din 25 septembrie 2009, cu evacuarea persoanelor și a bunurilor din imobilul respectiv pentru comercializarea în scopul stingerii datoriei în sumă de 550 000 lei. Prin aceeași hotărîre, a fost încasat de la Parfene Veronica și Parfene Vitalie în mod solidar în beneficiul ÎM MOF „Microinvest” cheltuielile de judecată în mărime de 3 437,50 lei.

La 25 noiembrie 2014, Parfene Vitalie și Parfene Veronica au depus apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului casarea hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță. Totodată apelanții au solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, a fost respinsă cererea apelanților Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Parfene Vitalie și Parfene Veronica, s-a acordat termen apelanților pînă la data de 15 aprilie 2015 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 2 577,75 lei și explicat că în caz de neîndeplinire în termen a neajunsurilor menționate cererea de apel va fi restituită.

La 03 aprilie 2015, Parfene Vitalie a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel eronat a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel pe motivul că apelanții nu au prezentat probe în sensul art. 85 alin. (4) CPC.

Menționează că deși este angajat în cîmpul muncii în cadrul ÎI „W-Inspect-parfene” și are un salariu de 2 000 lei, însă din cauza datoriilor întreprinderii salariul nu i-a fost achitat de un an de zile.

Prin urmare, starea sa materială este precară, iar suma de 2 577,75 lei pe care urmează să o achite pentru depunerea cererii de apel este exagerat de mare.

Consideră că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, or, fiind în imposibilitatea de a achita taxa de stat, prin încheierea instanței i se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 1 CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că recurentul Parfene Vitalie a recepționat copia încheierii instanței de apel din 19 martie 2015 la 03 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 85).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 03 aprilie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei, rezultă cu certitudine că la data de 25 noiembrie 2014, Parfene Veronica și Parfene Vitalie odată cu depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Grigoriopol din 31 octombrie 2014, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, invocând situația materială precară.

Drept urmare, prin încheierea din 19 martie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea lui Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a acordat apelanților termen până la data de 15 aprilie 2015, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2 577,75 lei.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (1), lit. d) și alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. În cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 al. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 19 martie 2015, este întemeiată și legală, deoarece apelanții Parfene Vitalie și Parfene Veronica nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, la caz fiind în mărime de 2 577,75 lei.

De altfel, probe în acest sens nu au fost prezentate nici instanței de recurs, care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) CPC, or, însuși faptul că, Parfene Vitalie este angajat în cadrul ÎI „W-Inspect-parfene” cu un salariu de 2 000 lei, însă care nu i-a fost achitat pe o perioadă de un an de zile, nu atestă și situația materială dificilă a apelanților Parfene Vitalie și Parfene Veronica și nu constituie temei justificativ de scutire de la plata taxei de stat, cu atât mai mult că nici în susținerea acestor afirmații recurentul nu a prezentat careva înscrisuri confirmative.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiutor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, avînd în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cît și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61)

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor

cererii, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamantți raportat la veniturile sale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Parfene Vitalie și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Parfene Vitalie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Parfene Vitalie și Parfene Veronica cu privire la transmiterea în posesiune a ipotecii, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, Judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva